

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

SECRET
313317
L463, 555/09.01.2008

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.20A/2008

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. **143** / 09-01-2008

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, copia sesizării privind neconstituționalitatea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, precum și a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.77/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr.164/2001 privind pensiile militare de stat, precum și pentru modificarea Legii nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, formulată de Președintele României.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 23 ianuarie 2008, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 30 ianuarie 2008.

Primiți, vă rog, domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE,

Prof.univ.dr.Ioan Vida

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 8 ianuarie 2008

Domnului prof.univ.dr. Ioan Vida
Președintele Curții Constituționale

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) și e) din Constituția României și ale art. 11 alin. (1) lit. A pct. e), art. 15 alin. (1) și art. 34, 35 și 36 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, formulez următoarele

SESIZĂRI DE NECONSTITUȚIONALITATE

și

CERERE DE SOLUȚIONARE A CONFLICTULUI JURIDIC DE NATURĂ CONSTITUȚIONALĂ DINTRE GUVERN ȘI CONSILIUL SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII

A. Prezenta sesizare de neconstituționalitate are ca obiect dispozițiile Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative.

Potrivit art. 4 lit. d) pct. 2 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Guvernul trebuia să

supună avizării C.S.A.T. proiectul ordonanței aprobate de legea criticată, deoarece Ministerul Internelor și Reformei Administrative este o instituție cu atribuții în domeniul securității naționale. Acest aviz nu a fost solicitat și, prin urmare, nici nu a putut fi acordat. Tot astfel dispune și art. 8 și art. 30 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, atât în forma în vigoare la data emiterii ordonanței cât și în forma aflată acum în vigoare.

Avizul C.S.A.T. trebuie să fie prealabil emiterii ordonanțelor menționate de lege, deoarece norma face referire la „*proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern*”.

Prin urmare, avizul C.S.A.T. era obligatoriu și trebuia să fie prealabil emiterii actului normativ, motiv pentru care lipsa lui reprezintă un viciu fundamental și insurmontabil al ordonanței.

Acest viciu este unul de neconstituționalitate.

Faptul că avizul C.S.A.T. nu a fost cerut și Guvernul a emis ordonanța cu nesocotirea dispozițiilor imperative ale legilor menționate este, în mod evident, o ilegalitate.

Potrivit art. 119 din Constituția României, „*Consiliul Suprem de Apărare a Țării organizează și coordonează unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională [...]*”. Acțiunea Guvernului de a submina C.S.A.T. – ul, prin eliminarea acestei autorități constituționale de la ceea ce legea califică drept o decizie majoră privitoare la securitatea națională, reprezintă o încălcare directă a dispozițiilor art. 119 din Constituție.

Neconstituționalitatea ordonanței nu putea fi suplinită sau acoperită de către Parlamentul României prin aprobarea ei, chiar cu unanimitatea camerei

decizionale ce, în acest caz, a fost Senatul. Astfel, neconstituționalitatea se transferă legii de aprobare, ce nu poate valida prin instituția *aprobării* un act normativ neconstituțional. Mai mult, în unele teorii constituționale, instituția *aprobării* are drept efect absorbirea normelor ordonanței în corpul legii, interpretare care ar face și mai clar caracterul neconstituțional al legii de aprobare.

Votul parlamentarilor referitor la ordonanța criticată a fost viciat de Guvern prin omisiunea prezentării faptului că aceasta a fost emisă cu încălcarea legii și cu subminarea rolului C.S.A.T. Trebuie avut în vedere faptul că doar numele ministerului, poziția sa în cadrul Guvernului și, eventual, principalele sale funcțiuni se pot deduce indirect din programul de guvernare au fost stabilite la acordarea încrederii Guvernului. Însă această ordonanță înființează instituții, direct sau prin hotărârile date în aplicarea ei, de asemenea nesupuse de către Guvern avizării C.S.A.T. – ului, stabilește relații de subordonare și supraordonare între diversele structuri ale ministerului, intrând deci în amănunte de organizare și funcționare ale unei părți a sistemului securității naționale, cu privire la care, conform legii fundamentale răspunde Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Față de cele arătate, vă solicit să declarați neconstituțională legea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2007, deoarece este contaminată de neconstituționalitatea ordonanței criticate.

B. De asemenea, solicităm Curții să constate neconstituționalitatea *Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, precum și pentru modificarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare.*

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2007 dispune, în art. III alin. (1), că: „*Fondurile necesare aplicării prezentei ordonanțe de urgență se asigură prin suplimentarea bugetelor Ministerului Apărării, Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Serviciului Român de Informații.*”

Ministerul Apărării, Ministerul Internelor și Reformei Administrative și Serviciul Român de Informații au „*atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale*” iar suplimentarea bugetelor acestora reprezintă „*alocații bugetare*” ce le sunt destinate.

Art. 4 lit. d) pct. 6 din *Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării* stabilește că C.S.A.T. avizează proiectele de acte normative emise de Guvern ce privesc „*alocațiile bugetare destinate ministerelor și serviciilor cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale*”.

Nici în cazul acestei ordonanțe nu a fost solicitat de către Guvern și, prin urmare, nu a fost acordat, avizul prealabil și obligatoriu al C.S.A.T.

Mai mult, reglementarea pe calea excepțională a delegării legislative nu se justifică, în cuprinsul motivării ordonanței specificându-se că angajamentul asupra normelor ce formează obiectul acesteia a fost asumat de România de la 1 ianuarie 2007 iar ordonanța a fost emisă la data de 28 iunie 2007. În cele aproape 7 luni scurse între data asumării angajamentului și data emiterii ordonanței, această problemă putea fi soluționată pe calea legiferării normale, chiar și fără a se solicita Parlamentului legiferarea în procedură de urgență.

De aceea, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2007 este neconstituțională, fiind încălcate dispozițiile art. 115 alin. (4) și 119 din Constituția României, motiv pentru care legea de aprobare, trimisă spre promulgare, este, de asemenea, neconstituțională.

C. Încălcarea legii dar și a dispozițiilor exprese ale Constituției României de către Guvern au încetat a mai avea caracter de excepție și de a mai fi motivate de interpretări eronate dar rezonabile, ceea ce ar fi calificat aceste fapte drept greșeli. Ele au devenit extrem de evidente, frecvente și cu efecte deosebit de grave, cum au fost cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului 15/2007, ce a cauzat amânarea, printr-un act vădit neconstituțional, a unor alegeri.

În aceste circumstanțe, subminarea instituției Consiliului Suprem de Apărare a Țării apare și mai gravă, conturând o practică a Guvernului ce pune în pericol realizarea securității naționale. Ordonanțele de urgență ale Guvernului nr. 30/2007 și nr. 77/2007 nu limitează eliminarea de la decizie a Consiliului Suprem de Apărare a Țării la legislația primară, Guvernul eliminând C.S.A.T. – ul din procesul decizional obligatoriu cel puțin în două alte situații referitoare la legislația secundară, respectiv la emiterea *Hotărârii Guvernului nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Internelor și Reformei Administrative și a Hotărârii Guvernului nr. 1317/2007 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Internelor și Reformei Administrative.*

Activitatea Consiliului este caracterizată prin celeritate, astfel că nicio urgență normativă în timp de pace și de normalitate a vieții sociale nu este împiedicată sau întârziată excesiv de procedura avizării C.S.A.T. – ului, iar în timp de război sau stări excepționale, cu atât mai puțin.

Totodată, Guvernul este ținut de respectarea legii. Astfel, Constituția dispune, în art. 16 alin. (2), că „*Nimeni nu e mai presus de lege*”. De asemenea, 107 alin. (1) teza I din Constituție stabilește că „*Primul ministru*

conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia, respectând atribuțiile ce le revin”.

Faptul că Guvernul s-a pus pe sine mai presus de lege și a încălcat direct și în mod repetat legea în ceea ce privește rolul C.S.A.T. – ului în elaborarea legislației în domeniul de interes al securității naționale, nu poate fi acceptat.

D. Actele normative criticate pentru lipsa avizului obligatoriu puteau fi atacate pe calea contenciosului administrativ, de oricine care dovedea că i s-a lezat un drept sau un interes legitim al său. Astfel, Consiliul Suprem de Apărare a Țării ar apărea ca fiind instituția în măsură să solicite instanței desființarea actelor normative în cauză. Deși instanțele judecătorești au hotărât, de mai multe ori, că C.S.A.T. are calitate procesuală pasivă, solicităm Curții Constituționale să constate că această autoritate constituțională nu are calitate procesuală, nici activă și nici pasivă, motiv pentru care nu poartă răspunderea neatacării în justiție a ordonanței de urgență a Guvernului și a celor două hotărâri criticate, ori a altor acte normative ce au același viciu.

Astfel, așa cum Administrația Prezidențială a învederat instanțelor de judecată ce au citat C.S.A.T. – ul la sediul său, această autoritate nu are sediu, nu are patrimoniu și nu are, potrivit actualei legi, o ierarhie în sensul structurării instituției pe baza unor relații de subordonare și supraordonare. De asemenea, Secretariatul C.S.A.T. este un compartiment al Administrației Prezidențiale ce are atribuții tehnice și nu de reprezentare a C.S.A.T. – ului. Compartimentul este organizat în subordinea Președintelui României în temeiul prerogativei prezidențiale de comandant al forțelor armate, pentru a facilita conlucrarea între membri Consiliului. Argumentația este de domeniul

evidenței mai ales atunci când se solicită în instanță prestații patrimoniale Consiliului.

De aceea, Președintele României sau Administrația Prezidențială nu pot reprezenta C.S.A.T. – ul fără o decizie expresă a acestuia, iar o asemenea decizie care, potrivit Legii nr. 415/2002, se ia prin consens, ar fi fost imposibilă din cauza văditului conflict de interese dintre primul-ministru, ministrul internelor și reformei administrative și ministrul economiei și finanțelor, care sunt atât membrii ai C.S.A.T. cât și semnatarii și contrasemnatarii actelor ce ar fi trebuit atacate.

Ca și soluție a acestei stări de fapt și a conflictului creat de Guvern, propun ca, mai întâi, să fie constatată de către Curte lipsa calității procesuale a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Hotărârile Consiliului sunt obligatorii pentru autoritățile publice și instituțiile publice la care se referă, potrivit art. 3 din Legea nr. 415/2002. Aceste hotărâri pot leza drepturile sau interesele legitime ale unor persoane. De aceea, calitate procesuală pasivă în asemenea cazuri urmează să aibă statul român, potrivit dreptului comun, pentru că C.S.A.T. – ul exercită puterea de stat în domeniile stabilite de art. 119 din Constituția României.

În schimb, atunci când C.S.A.T. – ul este obstrucționat în realizarea atribuțiilor sale constituționale, dacă cea care cauzează aceasta este o altă autoritate publică, calea ar trebui să fie cea prevăzută de art. 146 lit. e) din Constituția României. Aceasta nu exclude răspunderea juridică personală potrivit dreptului comun, aplicabilă și situației în care lezarea este efectul activității unei alte persoane.

E. În afara subminării rolului constituțional al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, activitățile ilegale și neconstituționale ale Guvernului fac un

rău imens: crează cetățenilor imaginea unui guvernământ ilegal. Puterea de stat se impune nu doar prin autoritate ci și prin respectarea procedurilor. Procedurile sunt garanția împiedicării abuzurilor de putere. Echilibrul între puterile statului este ruinat de Guvern prin excesul de reglementare pe calea excepțională a ordonanțelor de urgență, prin conținutul vădit ilegal al unor reglementări și, mai ales, prin încălcarea flagrantă a unor proceduri legale și constituționale.

Având în vedere cele arătate, solicit Curții Constituționale următoarele:

1. Constatarea neconstituționalității Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative și a ordonanței în sine pentru încălcarea art. 16 alin. (2), art. 107 alin. (1) teza I și a art. 119 din Constituția României.

2. Constatarea neconstituționalității Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, precum și pentru modificarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare și a ordonanței în sine pentru încălcarea art. 16 alin. (2), art. 107 alin. (1) teza I, art. 115 alin. (4) și a art. 119 din Constituția României.

3. Constatarea existenței unui conflict juridic de natură constituțională între Guvern și Consiliul Suprem de Apărare a Țării, cauzat de împiedicarea C.S.A.T. – ului de la realizarea atribuțiilor sale

prin eliminarea acestei autorități de la procesul de decizie stabilit de lege în sarcina sa. Guvernul a încălcat dispozițiile art. 16 alin. (2), art. 107 alin. (1) teza I, art. 115 alin. (4) și a art. 119 din Constituția României.

4. Soluționarea conflictului juridic de natură constituțională dintre Guvern și Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin stabilirea faptului că C.S.A.T. nu are calitate procesuală, prin declararea ordonanțelor criticate ca neconstituționale și prin obligarea Guvernului la depunerea tuturor diligențelor ca, într-un interval rezonabil de timp, să desființeze celelalte acte normative ale sale ilegale și să le înlocuiască cu reglementări emise legal.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Băsescu', written over the printed name below.

Traian Băsescu